

Domácí řád oddělení 7A

Oddělení 7A je psychiatrické *uzavřené příjmové koedukované oddělení* určené pro pacienty a pacientky ve věku 18 - 65 let, jejichž zdravotní stav vyžaduje zvýšený dohled zdravotnického personálu. V případě potřeby lze z rozhodnutí lékaře na oddělení 7A umístit i pacienty a pacientky mladší 18 nebo starší 65 let.

Domácí řád oddělení 7A v návaznosti na obecná ustanovení domácího řádu PN HB upřesňuje a doplňuje pravidla, která platí pro pacienty hospitalizované na oddělení 7A.

1. Při příchodu na oddělení 7A je pacient ošetřovatelským personálem seznámen s oddělením, domácím řádem, denním harmonogramem a možnostmi aktivit na oddělení a pokud toho není schopen v době přijetí, je s nimi seznámen ihned po zlepšení zdravotního stavu.

2. Během pobytu na oddělení má pacient svého ošetřujícího lékaře, jehož pokyny má povinnost dodržovat. Pacienti se s lékaři setkávají na vizitě a také se na ně mohou obracet individuálně po předchozí domluvě prostřednictvím ošetřovatelského personálu. S každým pacientem hovoří lékař kromě vizity také individuálně, kdy pacienta seznamuje s plánem dalšího vyšetřování, další léčby a psychosociální rehabilitace a spolupracuje s ním na jeho plnění a aktualizaci.

3. Hygiena. Pacient má právo na čisté lůžko, je však také jeho povinností udržovat ho v čistotě. Lůžkoviny jsou pacientům měněny za čisté dle potřeby, minimálně 1x týdně. Pacient na oddělení používá své hygienické potřeby a po zhodnocení jeho zdravotního stavu lékařem i své vlastní civilní oblečení, je-li schopen se o něj řádně starat. V souladu s hygienickými pravidly jsou pacienti povinni dbát o osobní hygienu a udržovat své ošacení v čistotě. Ošetřovatelský personál je oprávněn kontrolovat dodržování osobní hygieny, čistoty ošacení a pořádek v osobních věcech a motivuje pacienta ke zlepšení sebepéče. Pokud pacient nemá vlastní čisté ošacení a hygienické potřeby, nebo není schopen se o své oblečení náležitě starat tak, aby nedošlo k újmě, mohou mu být tyto na nezbytnou dobu zapůjčeny z oddělení. V případě výskytu přenosných onemocnění je personál oprávněn učinit veškerá nezbytná opatření, nutná k zamezení jejich dalšího šíření a prevenci jejich (infekční a parazitární nemoci).

4. Strava. Dietu určuje výhradně lékař a je v zájmu pacientů, aby nerušili průběh léčby porušováním diety. Během hospitalizace je pacient poučen lékařem o svém případném dietním opatření a má možnost si vyžádat konzultaci s nutričním terapeutem o vhodných či nevhodných potravinách. Pokud pacienti dostávají další potraviny od návštěv, musí být v souladu s jejich dietou, v přiměřeném množství a nesmí podléhat zkáze. Ošetřovatelský personál má právo tyto potraviny zkontrolovat, stejně jako potraviny nakoupené pacienty během volných vycházek. S ohledem na dietní opatření má také ošetřovatelský personál právo korigovat nákupy potravin při společných vycházkách.

5. Léky ordinuje výhradně lékař a pacientům je podává v určenou dobu zdravotní sestra. Sestra má právo na kontrolu, zda pacient léky užil či nikoliv. Nutno si uvědomit, že podváděním při užívání poškozuje pacient jen sám sebe a prodlužuje si tak pobyt v nemocnici. Z bezpečnostních důvodů není pacientům povoleno přechovávat na oddělení vlastní léky. Také vitamíny, *potravinové doplňky* apod. je možné užívat pouze s vědomím lékaře, který je zaznamená do ordinace ve zdravotnické dokumentaci.

6. Kontakt s vnějším světem je zajištěn prostřednictvím telefonu, návštěv, vycházek a propustek.

a) Telefonování. Pacienti mají povoleno používat na vlastní zodpovědnost své mobilní telefony, pokud jim v tom nebrání jejich aktuální zdravotní stav, o čemž rozhodne jejich ošetřující lékař. Jejich používání je pak povoleno po celou dobu hospitalizace s výjimkou lékařské vizity, různých vyšetření a aktivit, které jsou nedílnou součástí léčby, jídla, podávání léků, poledního a nočního klidu. Seznámení s pravidly používání potvrdí pacient podpisem do edukačního listu. Výjimkou jsou pacienti s nařízeným ochranným léčením, kteří mohou mít u sebe mobilní telefon jen se svolením lékaře. U pacientů s omezenou svéprávností je vyžadován souhlas jeho opatrovníka. Nabíjení baterie mobilního telefonu je z bezpečnostních důvodů možné pouze v pracovně sester. Je zakázáno na mobilní telefon pořizovat zvukové či obrazové nahrávky z oddělení z důvodu ochrany osobních údajů, stejně tak i kontaktování záchranných složek (policie, hasiči, záchranná zdravotní služba) a personálu PN HB. V případě porušení tohoto zákazu bude mobilní telefon pacientovi odebrán. Pacientům, kteří nemají vlastní mobilní telefon k dispozici, pomůže v případě potřeby zprostředkovat kontakt zdravotně sociální pracovnice. Na chodbě oddělení 7A je umístěn telefon (tel. č. 569478295), na kterém mohou všichni pacienti přijímat hovory po celý den s výjimkou poledního a nočního klidu.

b) Návštěvy pacientů probíhají **denně** v návštěvní místnosti. Jsou povoleny během celého dne, ale ve všední den je doporučujeme až v odpoledních hodinách z důvodů lékařské vizity a vyšetření, která probíhají a pracovní terapie, která je součástí léčby duševních poruch. U pacientů s lékařem povolenými vycházkami mohou návštěvy proběhnout i v areálu PN a v některých případech, pokud to duševní stav pacienta dovoluje, po předchozí domluvě s lékařem i mimo areál PN. Ve výjimečných případech může primář nebo ošetřující lékař povolit návštěvu přímo na oddělení. Ze závažných zdravotních důvodů může primář nebo ošetřující lékař návštěvu nepovolit nebo časově omezit. Je-li návštěva zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky nebo se chová nevhodně, může ošetřovatelský personál návštěvu neumožnit nebo předčasně ukončit. Pokud je to pro zdravotní stav nebo léčbu nevhodné, může lékař zakázat návštěvy pacientů z jiných oddělení. K zákazu návštěv mohou vést také epidemiologické důvody.

c) Vycházky. Pokud to dovoluje jejich zdravotní stav, mají pacienti denně možnost chodit na léčebné vycházky, které povoluje ošetřující lékař. Podle zdravotního stavu se může jednat o **společné vycházky (SV)** v doprovodu ošetřovatelského personálu nebo rodinných příslušníků anebo **volné vycházky (VV)** po areálu PN nebo do města. Pacienti jsou povinni dodržovat určenou dobu vycházky. Pacient může požádat i o **celodenní vycházku**. Z důvodů indikovaných lékařem může být pacientovi udělena i **ověřovací léčebná propustka** mimo nemocnici, jejíž rozsah určí lékař, nejdéle však 5 dní.

7. Bezpečnost. Z bezpečnostních důvodů je v prostorách oddělení, vyžadujících zvýšený dohled, nainstalován **kameryový systém** bez možnosti pořizování záznamu. V nezbytných případech, pokud je pacient pod vlivem duševní poruchy neklidný nebo svým chováním ohrožuje sebe nebo své okolí, může u něho být použit **omezovací prostředek**. Omezovacími prostředky se rozumí umístění pacienta do izolační místnosti, do ochranného síťového lůžka, použití ochranného kabátku či omezení v lůžku pomocí popruhů a kurtů. O použití omezovacích prostředků rozhoduje vždy lékař. U pacientů hospitalizovaných dobrovolně (s jejich souhlasem) je užití omezovacích prostředků důvodem k hlášení soudu o jejich omezení ve volném pohybu. U pacientů omezených ve svéprávnosti, hospitalizovaných se souhlasem jejich opatrovníka informuje nemocnice opatrovníka o použití omezovacího prostředku a v případě jeho nesouhlasu oznámí soudu omezení ve volném pohybu (tzv. nedobrovolný pobyt).

8. Je nezbytné, aby pacienti dodržovali **denní harmonogram** (je vyvěšen na oddělení) a pokud to jejich zdravotní stav dovolí aktivně, tak se účastnili pracovní terapie a dalších aktivit, které jsou stejně jako léky důležitou složkou komplexní léčby a účast na nich je ordinována lékařem. Pracovní terapie přispívá rovněž k úpravě duševního stavu, proto nejsou pracovní činnosti honorovány.

9. **Kávu** nebo **čaj** vaří pacientům výhradně ošetrovatelský personál (sanitářky) v době k tomu určené (**9:00-9:30, 12:00-12:30, 15:30-16:00** hodin). Vzhledem k možným poruchám spánku u pacientů není pozdější vaření kávy nebo čaje povoleno.

10. **Kouření** tabáku je zlovyk, který působí škodlivě na zdraví, mj. oslabuje i nervovou soustavu a snižuje hladinu některých psychiatrických léků v krvi. Proto je třeba, aby pacienti při léčení omezili kouření na minimum. Na oddělení je místnost určená pro kouření tabákových výrobků, kterou mohou pacienti využívat ve vyhrazenou dobu tak, a by nebyl narušován režim léčby. V době nočního klidu (22:00 -05:00 hodin) platí zákaz kouření. Z bezpečnostních důvodů vydává pacientům zapalovače a zápalky ošetřující personál jen na vyhrazenou dobu. Pacienti mají povinnost udržovat kuřárnu v čistotě. V jiných prostorách oddělení je kouření přísně zakázáno. Pokud bude pacient kouřit mimo vyhrazený prostor (kuřárnu) nebo dobu, budou mu cigarety z bezpečnostních důvodů odebrány a vydávány ošetrovatelským personálem na přiděl pouze v době otevření kuřárny. Lékař také může limitovat množství cigaret při špatném zdravotním stavu pacienta, nebo pokud pacient není schopen s jemu dostupným množstvím cigaret hospodařit. O tomto opatření učiní lékař zápis do zdravotnické dokumentace. **Elektronické cigarety** nemohou mít pacienti z bezpečnostních důvodů u sebe a ošetrovatelský personál jim je vydá na požádání.

11. **Alkohol a drogy** jsou pro duševní zdraví vysoce škodlivé. Pití alkoholu a užívání drog je tedy proti smyslu celého léčení na psychiatrii. Porušení abstinence na oddělení, vycházce nebo propustce patří k nejzávažnějším porušením léčebného režimu. Sestry mají právo se přesvědčit kdykoliv a u kohokoliv (i dechovou zkouškou) a z rozhodnutí lékaře i odběrem moči, zda nedošlo k porušení abstinence. Je logické, že častěji se budou zkoušky provádět u pacientů, kteří v minulosti měli problémy se zneužíváním alkoholu a drog. Při zjištění porušení abstinence budou pacienti pozastaveny vycházky nebo bude disciplinárně propuštěn (pokud to dovolí jeho zdravotní stav). Rozhodne o tom primář oddělení nebo ošetřující lékař. Během hospitalizace **není povolena** ani konzumace **nealkoholické piva**, které ve skutečnosti malé množství alkoholu obsahuje a zvyšuje touhu po alkoholu. Pro škodlivý vliv na duševní zdraví a rovnováhu a negativní vliv na léčbu není povolena ani konzumace **energetických nápojů**.

12. Pacientům je během hospitalizace **zakázáno chovat nebo krmit zvířata**, která nejsou majetkem nemocnice a nejsou řádně veterinárně sledována, přechovávat v nemocnici **zbraně** nebo jiné **nebezpečné předměty, alkohol a nelegální návykové látky**, skladovat na oddělení předměty, které nesouvisejí s účelem hospitalizace. Pokud je to z bezpečnostních důvodů nezbytné, je ošetřující personál oprávněn provádět za přítomnosti pacienta i kontrolu jeho osobních věcí.

13. Pacienti jsou **povinni šetřit ústavní inventář a zařízení**. Eventuální způsobenou škodu jsou povinni uhradit, pokud nedošlo k poškození pod vlivem duševní nemoci, o čemž rozhodne primář oddělení nebo jeho zástupce.

14. **Klid a ticho** jsou mnohdy významnými pomocníky při léčení, proto je třeba nerušit ostatní spolupacienty hlučným chováním. Pokud pacienti používají vlastní radia či přehrávače, je třeba je používat se sluchátky, vždy se souhlasem primáře oddělení nebo ošetřujícího lékaře. Není povoleno rušit ostatní pacienty v době **poledního a nočního klidu**. Na oddělení není povoleno používat vlastní **elektrospotřebiče** s výjimkou spotřebičů s adaptérem a malých spotřebičů (holící strojek, kulmofén apod.), které musí před používáním projít odbornou revizí, která není zpoplatněna. Základní běžné elektrospotřebiče (žehlička, varná konvice, vysoušeč vlasů, televize, DVD a CD přehrávač, rádio apod.) jsou k dispozici jako součást inventáře oddělení.

15. Peníze a cennosti pacientů jsou ukládány v nemocnici do úschovy na základě příkazní smlouvy. Z uložené finanční částky může pacient čerpat 1x týdně částku na nákupy pro svou potřebu v kiosku nebo jako kapesné. Nákupy se realizují v kiosku v areálu PN. V případě odůvodněné potřeby pacienta lze čerpat i formou mimořádného kapesného. Čerpání finančních prostředků probíhá s ohledem na duševní stav pacienta, jeho finanční možnosti a jeho schopnost s penězi hospodařit, což posuzuje lékař, staniční sestra a zdravotně sociální pracovnice. U pacientů omezených ve svéprávnosti rozhoduje o výši čerpané finanční částky jejich opatrovník ve spolupráci se zdravotně sociální pracovnicí. Pacienti jsou povinni uhradit služby, které čerpají v nemocnici a které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění (holení, kadeřnice, pedikúra apod.).

16. Při propuštění z oddělení odevzdá pacient zapůjčené oblečení a věci. V případě ukončení hospitalizace je pacient objednan na kontrolu do psychiatrické ambulance a vybaven léky do této kontroly. Dostane předběžnou propouštěcí zprávu a také dostane zpět své peníze a cennosti, které měl uloženy v trezoru v administrativní budově. Před propuštěním lékař edukuje pacienta o režimu a léčbě po propuštění, což uvede do propouštěcí zprávy. Definitivní propouštěcí zprávu ošetřující lékař vypracuje obvykle dodatečně a zašle ošetřujícím lékařům (psychiatr a praktický lékař, případně jiný specialista). Při překlady do jiného zdravotnického zařízení, umístění nebo návratu do sociální bytové služby je zpravidla propouštěcí zpráva vydána ihned.

17. Stížnosti může pacient podat formou *ústní* nebo *písemnou*. Pro shromažďování písemných stížností i jiných podnětů slouží schránka na oddělení, kterou minimálně 1x týdně vybírá staniční sestra. Písemné stížnosti adresované personálu oddělení jsou vyřizovány přímo na oddělení, písemné stížnosti nebo podněty, jejichž řešení přesahuje rámec oddělení nebo které jsou adresovány osobám mimo oddělení (ředitel nemocnice, hlavní sestra apod.) jsou předány na sekretariát nemocnice k dalšímu řízení. Ústně si pacient může stěžovat zdravotnickému personálu přímo na oddělení. Pokud chce dojednat osobní schůzku s konkrétní osobou (ředitel, hlavní sestra apod.), je nutno to předem domluvit se staniční sestrou, která setkání zařídí. Každá stížnost musí být vyřízena do 30 dnů, v odůvodněných případech do 60 dnů od doručení. Forma vyrozumění o vyřízení stížnosti (ústní nebo písemná) záleží na dohodě stěžovatele a nemocnice. O vyřízení ústní stížnosti je stěžovatel zpravidla vyrozuměn ústně, o vyřízení písemné stížnosti zpravidla písemně. Pokud stěžovatel není spokojen s vyřízením své stížnosti v nemocnici, může se písemně obrátit na zřizovatele nemocnice (ministerstvo zdravotnictví), případně na jinou státní instituci dle vlastního uvážení. Stížnost nebo jiné písemné podání adresované mimo nemocnici musí pacient odeslat na vlastní náklady, personál oddělení je povinen poskytnout mu na jeho žádost součinnost týkající se zjištění správné adresy, předání zásilky na poštovní podatelnu nemocnice, případně zprostředkování nákupu poštovních známek, obálek a papírů nebo zapůjčení psacích potřeb. *Anonymní stížnosti* nebo jiná písemná podání adresovaná nemocnici nebo jejím konkrétním zaměstnancům *nejsou vyřizovány*.

Domácí řád je přístupný pro pacienty i návštěvy na oddělení a na webové stránce nemocnice pod adresou: www.plhb.cz nebo www.pnhb.cz

Tento domácí řád je platný od **1.8.2020**.

Zpracoval: prim. MUDr. Jan Horčíčko v.r.
primář oddělení 7A

Schválila: Mgr. Markéta Holubová
ředitelka PN Havl. Brod